

- › Zakelijk › Kennis over de economie › Onze economie
- › De Nederlandse economie › Publicaties
- › Huishoudens consumeren minder dan voor de crisis

Huishoudens consumeren minder dan voor de crisis

11 april 2019 – Basisbehoeften beslaan groter deel uitgaven

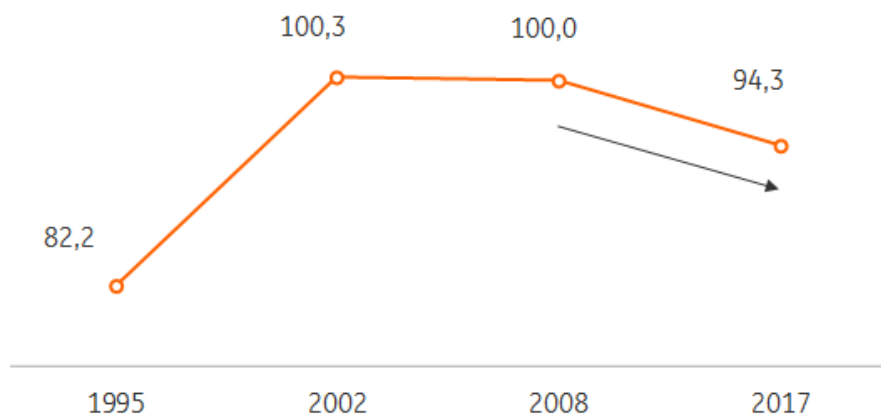
Een gemiddeld huishouden geeft weliswaar meer euro's uit dan in 2008, maar krijgt daar minder spullen en diensten voor terug. Van alle consumptie gaat bovendien meer op aan basisbehoeften, zoals wonen en zorg. Ondanks de aantrekkende economie verandert dit beeld maar geleidelijk. Dit blijkt uit [analyse van het ING Economisch Bureau](#).

Consument koopt nog steeds minder dan voor de crisis

Huishoudens consumeerden in 2017 gemiddeld nog altijd een kleine 6% minder dan vóór de crisis.¹ Weliswaar spendeerden zij in euro's in 2017 3% meer dan in 2008, maar door prijsstijgingen van in totaal 9%, kregen ze daarvoor minder goederen en diensten terug. Zelfs als we de aantrekkende consumptie van dit en vorig jaar meerekenen, komt een gemiddeld huishouden ook nu nog beneden het consumptieniveau van voor de crisis uit.

De laatste 9 jaar kopen we per saldo minder

Nationale consumptie van huishoudens in volumes, gemiddeld per huishouden, index 2008 =100

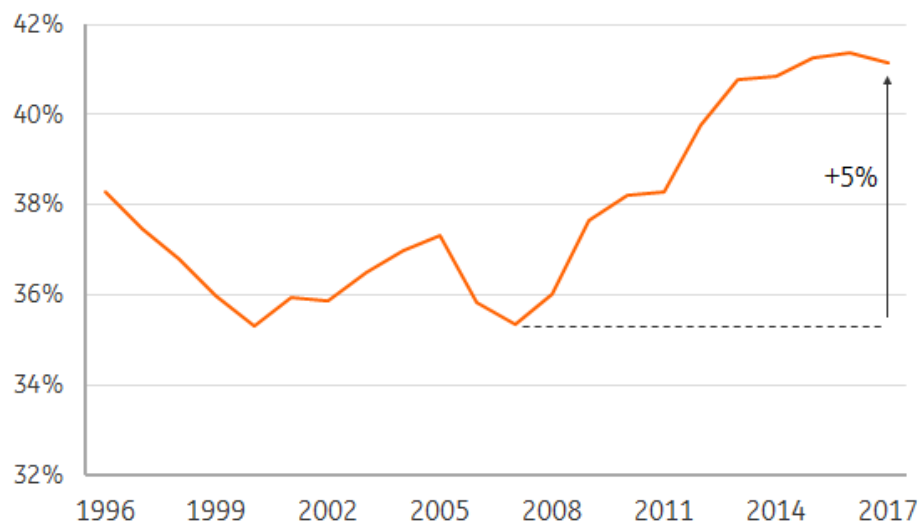
Bron: CBS Nationale Rekeningen, Huishoudensstatistiek en Huishoudensprognose, berekeningen ING Economisch Bureau

Groter deel consumptie besteed aan basisbehoeften

Een groter deel van hun consumptie besteedden huishoudens bovendien aan de basisbehoeften (wonen, voeding, zorg en energie): 41% in 2017 ten opzichte van 36% in 2008. Vooral het aandeel van wonen en onderhoud steeg, van 19,5% in 2008 naar 23,7% in 2017. Ook aan zorg ging een groter deel op: 3,8% in 2017 (3,1% in 2008), door vergrijzing en hogere eigen bijdragen. Tot slot gaven huishoudens een groter deel uit aan voedsel en alcoholvrije drank (10,8% in 2017, in 2008 nog 10,1%), doordat de prijzen van voedsel harder stegen dan gemiddeld. Energie en water drukten in 2017 minder zwaar op het consumptiebudget dan in 2008. Huishoudens zijn in die periode gemiddeld minder energie gaan gebruiken, zoals door energiezuiniger nieuwbouw.

Een groter deel van onze consumptie gaat op aan basisbehoeften

Aandeel basisbehoeften in nominale nationale bestedingen van huishoudens

Bron: CBS Nationale Rekeningen, berekeningen ING Economisch Bureau

Oorzaken: meer huishoudens, meer collectief, meer sparen

Dat de consumptie per huishouden daalde terwijl het BBP inmiddels 6,5% groter was, komt ten eerste doordat er meer huishoudens zijn (+7,5%). Een tweede oorzaak was dat huishoudens meebetaalden aan consumptie die via de overheid (+7,1%) loopt, zoals zorg- en onderwijsuitgaven. Tot slot spaarden huishoudens meer, zoals via pensioenen, en leenden ze minder, zoals via hypotheek. De lagere consumptie bij een hoger BBP kwam dus door het nastreven van andere, maatschappelijke doelen, zoals meer zorg en onderwijs en het opbouwen van financiële buffers.

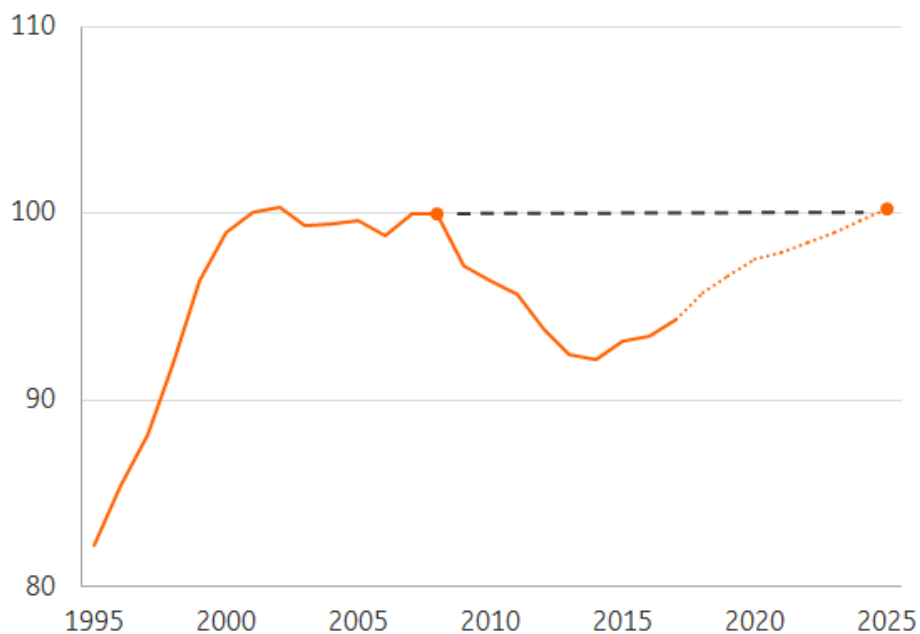
Wachten op volledig herstel

Volledig herstel van de consumptie laat nog jaren op zich wachten. Het inkomen van huishoudens stijgt door de [economische groei](#) en dus trekt de consumptie ook aan. Echter een relatief groot deel zal gaan naar extra collectief gefinancierde zorg en extra besparingen zoals voor pensioen. Ook het aandeel van de basisbehoeften in de consumptie zal hoog blijven: zo zijn door vergrijzing mensen meer eigen geld

kwijt aan zorg, door de energietransitie aan energie en de huurverhogingen zullen hoger blijven dan de gemiddelde inflatie. Zo kan het nog tot 2025 duren voordat huishoudens weer evenveel goederen en diensten kopen als in 2008 en mogelijk nog langer voor de ruimte voor 'leuke dingen' weer vergelijkbaar is als toen.

Pas in 2025 koopt een huishouden weer net zo veel producten en diensten als in 2008

Nationale consumptie van huishoudens in volumes, gemiddeld per huishouden, index 2008 =100

Bron: CBS Nationale Rekeningen, Huishoudensstatistiek en Huishoudensprognose, berekeningen ING Economisch Bureau

“De ruimte voor leuke dingen is dus nog altijd beperkt en die trekt de komende jaren maar geleidelijk aan”, aldus Marcel Klok van het ING Economisch Bureau. “Dit helpt verklaren dat mensen vinden dat ze nog niet echt profiteren van de economische groei. De groei leverde wel ruimte op voor zorg en de opbouw van buffers”.

▼ Disclaimer

Misschien ook interessant?

- > Outlook 2019 Nederlandse economie
- > Ramingscijfers voor de Nederlandse economie
- > Dutch Economy Chartbook

Deel deze pagina

Marcel Klok

Macro-econoom Nederland

E Marcel.Klok@ing.com

M 0611491616

Kennis over de economie

Onze economie

- > De Nederlandse economie
- > De internationale economie
- > Wereldwijde financiële markten

Jouw sector

Jouw provincie

Thema's van de toekomst